

Naar een betere verankering van het voorzorgsbeginsel?

3 juni 2026

Prof. mr. K.J. (Kars) de Graaf
www.rug.nl/staff/k.j.de.graaf

Prof. mr. V.M.Y. (Valérie) van 't Lam
<https://www.rug.nl/staff/valerie.van.t.lam/>

1

Waarom (nu) voorzorg?

> Gewasbescherming

PFAS

- Geitenhouderijen

2

Wijze van werking van voorzorg

.....afhankelijk van het juridisch kader.

STERK

IMPLICIET/MATERIEEL

ZWAK/AFWEZIG

3

Juridisch kader?

Internationaal recht

EU

Ow

- Omgevingsvisie
- AMvBs

4

 **rijksuniversiteit
groningen** / faculteit rechtsgeleerdheid / vakgroep staatsrecht, bestuursrecht en
bestuurskunde

| 5

1	Wybe Douma Gewasbeschermingsmiddelen & EU Omnibus-voorstel	6	Van Aardenne & Polders Bodembeschermingsrecht
2	Anne de Vries Hiaten risicobeoordeling bestrijdingsmiddelen	7	Verstappen & Box Geitenhouderijen & MBA-vergunning
3	Ralph Frins Gebiedsbeschermingsrecht	8	Rogier Kegge Voorzorg voor- en achterkant besluiten
4	Sander Kole Flora- en fauna-activiteiten	9	Elbert de Jong Civiel aansprakelijkheidsrecht
5	Jasper van Kempen Waterspoor	10	De Graaf & Van 't Lam Doorwerking en verankering (slohoofdstuk)

5

 **rijksuniversiteit
groningen** / faculteit rechtsgeleerdheid / vakgroep staatsrecht, bestuursrecht en
bestuurskunde

| 6

<h1>2009</h1>	<h1>2026</h1>

6

Hoe nu verder?

Niet
 nodig

Wenselijk

Urgent

7

Bedankt voor uw aandacht

8